

Statoil ASA

4035 STAVANGER

Saksbehandler: Lise Langård

Telefon:

Seksjon: Utviklingsseksjonen

Vår referanse: 14/12207

Deres referanse:

Vår dato: 05.01.2015

Deres dato:

Att:

EKSPORTLØSNING FOR OLJE OG GASS FRA JOHAN SVERDRUP-FELTET – HØRING AV PROGRAM FOR KONSEKVENsutREDNING FOR OLJERØRLEDNING

Vi viser til Deres brev av 24. september 2014 vedrørende ovennevnte konsekvensutredning.

I forbindelse med Statoil sin utbygging av Johan Sverdrup feltet i Nordsjøen er det utarbeidet konsekvensutredning for oljerørledning fra feltet til Mongstad i Hordaland og for gassrørledning til Kårstø i Rogaland. Til konsekvensutredningen hører en egen fagrapport som omfatter konsekvenser for fisk, fiskeri og akvakultur ved etablering av rørledninger fra Johan Sverdrup-feltet (Ecofact rapport 363). Rapporten er utarbeidet av Ecofact AS. Ved en misforståelse har Fiskeridirektoratet tidligere bare besvart delen vedrørende gassrørledningen, her vil vi ta for oss oljerørledningen.

Olje fra feltet vil bli eksportert gjennom en ny rørledning til Mongstad-terminalen i Lindås og Austrheim kommune i Hordaland. Sjødelen av oljerørledningen vil være ca. 254 km lang, og vil legges parallelt med eksisterende Zeepipe Ila over Utsira-plataet i nordøstlig retning fram til Norskerenna. Her vil ledningen krysse Zeepipe Ila (to aktuelle krysningsalternativ) for så å gå videre en separat trasè mot Fedje. Sør for Fedje føres ledningen inn mot landfallsområdet i Bergvikhamna på Fosnøy.

Fiskeridirektoratets kommentarer til høring av program for konsekvensutredning av oljerørledningen:

Fiskeridirektoratet er opptatt av at frie spenn reduseres til et minimum, samt at en graver ned rør og kabler der det er mulig for å redusere bruk av steinfyllinger. Videre er det viktig at helningsvinkel på steinfyllinger er så liten som mulig slik at trålredskaper lettere kan krysse disse uten å grave med seg steinmasser som kan medføre tap av redskap og/eller fangst.

Feltet ligger utenfor de områdene som er aller viktigst for fiskeriene. Fiskeridirektoratet vil påpeke at fisket er en dynamisk aktivitet og vil variere alt etter fiskens vandringsmønster og de til enhver tid gjeldende reguleringer. På sikt kan dette føre til en økende fiskeriaktivitet inn i området. Aktuelle rørledningstraseer fra Johan Sverdrup til Statpipe vest for Karmøy vil måtte krysse gjennom Norskerenna. Særlig vest- og sørskrånningen av Norskerenna er svært viktig for fiske med trål etter konsumfisk, reker og industrifisk.

Fiskeridirektoratet region vest har følgende merknader til oljerørledningen i notat hertil av 31.10.2014: *Gyteområde torsk: Havforskningsinstituttet har registrert gyteområde for torsk i Hoplandsosen. Spørsmål til gyteområde for fisk er teke opp i rapporten frå Ecofact som peiker på at anleggsarbeid som fell innafor gytetida januar – april kan ha skremmeeffekt på gytefisk i influensområdet. Anleggsarbeida kan også ha negativ effekt for yngel som har rukket å bunnslå innafor anleggsområdet. Ecofact konkluderer med at eit mellombels anleggsarbeid i ein mindre del av gyteområdet som er registrert i Hoplandsosen, ikkje vert vurdert å ha noko vesentlig betyding for torskebestanden i området. Rapporten frå Ecofact rår likevel til at anleggsarbeida vert utført utafor den mest sårbare gyteperioden for kysttorsk som er februar – mars.*

Sildestamme i Lurefjordsystemet: Lurefjordsystemet har ei egen sildestamme som er relativt stasjonær heile året, og som gyt inne i Lindåspollane. I tida februar og utover til mars-april samlar den lokale sildestamma seg for gyting i Lindåspollane og i tilgrensande sjøområde. I tillegg er der også innsig av NVG-sild på gytevandring inn i Lurefjordsystemet. Vi er usikker på om anleggsarbeid tilknytta etablering av undersjøisk tunnel under fjordsystema vil påvirke silda i fjordsystema, men vi ser ikkje at dette spørsmålet er utgreid i rapporten frå Ecofact. Frå vårt hald er det derfor ynskjeleg at spørsmålet til den lokale sildestamma i Lurefjordsystemet vert belyst gjennom det vidare arbeidet med reguleringsplanen.

Vi er enige med deres merknader. Under punktene 5.1.3, 5.2.2 og 6.2.2, står det skrevet om norsk vårgytende sild og kysttorsk, hvorav den lokale sildestammen i Lurefjordsystemet ikke er nevnt, se vedlagt litteratur liste over publikasjoner skrevet om den lokale sildestammen. Videre kan vi ikke se å ha mottatt en oppdatert versjon av Juni 2013 rapporten fra Ecofact (rapport 363).

Fiskeridirektoratet er også enige i region vest sine merknader når det gjelder konsekvensutredning for kystnære fiskeriinteresser (brev av 19 desember 2014):

Når det gjelder konsekvenser for rekefeltet ved Vardholmen, slik disse er beskrevet i rapporten, er vi usikker om konsekvenser er tilstrekkelig utredet. Ifølge rapporten må det påregnes omfattende steininstallasjoner der oljerørledningen skal krysse rekefeltet og disse steininstallasjonene vil medføre et varig et arealbeslag dersom en vil unngå å tråle opp mot oljerørledningen. Konsekvensene for rekefelling i feltet er vurdert som middels negativ. I figur 5.25 i rapporten er kart over kystområdet med registrerte fiskefelt i influensområdet av

oljerørledningen. Vi påpeker at slik traseen er vist på kartillustrasjonen, vil oljerørledningen gå parallelt med, og innenfor rekefeltet, før den krysser diagonalt igjennom siste del av feltet. Trolig vil størsteparten av rekefeltet bli berørt av steinfyllingen og gjøre feltet mindre egnet for tråling i fremtiden. Vi legger også til at konsekvenser for rekeressursen ikke er beskrevet i rapporten. Kystreken har sitt kjerneområde langs dyprenner på sjøbunnen der den også gyter. Fysiske endringer av rekens kjerneområde, eksempelvis ved utfylling med steinmasser, vil trolig få konsekvenser for utbredelse av kystreke innenfor lokalt berørt område.

Fiskeridirektoratet vil fraråde legging av rør over rekefelt dersom det må steindumpes. I den anledning vil vi be om at det utredes en alternativ trasè som i minst mulig grad berører rekefeltet ved Vardholmen.

I underlagsrapporten (Ecofact rapporten 363) under punkt 3.2, generelt om legging av rørledninger i sjø, står det skrevet at i sjøområdene planlegges rørledningene lagt direkte på bunn uten overdekning. Fiskeridirektoratet er opptatt av at frie spenn reduseres til et minimum, samt at en graver ned rør og kabler der det er mulig for å redusere bruk av steinfyllinger. Videre er det viktig at helningsvinkel på steinfyllinger er så liten som mulig slik at trålrudskaper lettere kan krysse disse uten å grave med seg steinmasser som kan medføre tap av redskap og/eller fangst.

Under punkt 6, vurdering av omfang og konsekvens, forventer Fiskeridirektoratet at de relevante etatene/institusjonene har blitt kontaktet ift lyd/støy, sprenging og utslipp til sjø ved klargjøring av rørledning.

I forslaget til programmet for konsekvensutredningen kommenterte Fiskeridirektoratet at det ble satt inn kart med gode geografiske koordinater for feltutbygging og for fiskeriaktivitet. Dette er delvis gjort, men det er fortsatt noen kart som er uklare/utydelig, for eksempel figur 5.7, 5.25 og 5.27.

Forslag til program for konsekvensutredning for oljerørledningen synes i hovedsak å ivareta fiskeriinteressene på en tilfredsstillende måte, men som det fremgår over så må hensynet til fiskeriinteressene ivaretas med hensyn til overtrålbarhet, frie spenn og begrenset bruk av steinfyllinger og lavest mulig helningsvinkel på steinfyllinger. For øvrig vil vi be om at det utredes fjerning av rørledninger m.v. etter avslutning av Johan Sverdrup-feltet. Videre må det tas hensyn til den lokale sildestammen i Lurefjordsystemet.

Fiskeridirektoratet har ingen øvrige merknader til program for konsekvensutredning av oljerørledningen.

Litteratur liste:

- Aksland M (1983) Acoustic abundance estimation of the spawning component of the local herring stock in Lindaaspollene, western Norway. FiskDir Skr (Ser HavUnder) 17:297-334
- Dahl O, Østvedt OJ, Lie U (1973) An introduction to a study of the marine ecosystem and the local herring stock in Lindåspollene. FiskDir Skr (Ser HavUnders) 16:148-158
- Eggers F (2013) Metapopulation dynamics in Atlantic herring (*Clupea harengus* L.) along the coast of southern Norway and in the local area of Landvikvannet. Master Thesis, University of Bergen, Bergen, Norway
- Fatnes OA (2011) Herring (*Clupea harengus*) in Lindåspollene before and during spawning: spatial decisions and school dynamics. Master Thesis, University of Bergen, Bergen, Norway
- Johannessen A (1986) Recruitment studies of herring (*Clupea harengus* L.) in Lindaaspollene, Western Norway, 1-3. FiskDir Skr (Ser HavUnders) 18:139-240
- Johannessen A, Nøttestad L, Fernö A, Langård L, Skaret G (2009) Mixing of stocks within the same school during spawning: support for a metapopulation in Atlantic herring? ICES J Mar Sci 66:1740-1748
- Johannessen A, Skaret G, Langård L, Slotte A, Husebø Å, Fernö A (2014) The dynamics of a metapopulation: changes in life history traits in local herring following increased connectivity with oceanic herring. Plos one. DOI: 10.1371/journal.pone.0102462
- Langård L, Nøttestad L, Johannessen A, Fernö A, and 4 others (2006) How and why acoustic detectability and catchability of herring change with individual motivation and physiological state in a variable environment: a multi-scale study on a local herring population in southwestern Norway. ICES CM. 2006/O:09
- Langård L, Øvredal JT, Johannessen A, Nøttestad L, and 3 others (2008) Sound production in pre-spawning herring, cod and haddock in a naturally enclosed ecosystem. Bioacoustics 17:38-40
- Langård L (2013) Metapopulation dynamics and behaviour of Atlantic herring (*Clupea harengus*) in a small semi-enclosed ecosystem. PhD dissertation, University of Bergen
- Langård L, Fatnes OA, Johannessen A, Skaret G, Axelsen BE, Nøttestad L, Slotte A, Jensen KH, Fernö A (2014) State-dependent spatial and intra-school dynamics in pre-spawning herring *Clupea harengus* in a semi-enclosed ecosystem. Mar Ecol Prog Ser 501:251-263
- Langård L, Slotte A, Skaret G, Johannessen A (2014) Thermal stratification influences maturation and timing of spawning in a local herring population. J Fish Biol
- Langård L (in press) Tracking individual herring within a semi-enclosed coastal marine ecosystem: three-dimensional dynamics from pre- to post-spawning. Mar Ecol Prog Ser
- Lie U, Dahl O (1981) Lindåspollene – et naturlig forskningsakvarium. Naturen nr. 3

- Lie U, Dahl O, Østvedt OJ (1978) Aspects of the life history of the local herring stock in Lindåspollene, western Norway. FiskDir Skr (Ser HavUnders) 16:369-404
- Silva F, Slotte A, Johannessen A, Kennedy J, and 1 other (2013) Strategies for partition between body growth and reproductive investment in migratory and stationary populations of spring-spawning Atlantic herring (*Clupea harengus* L.) Fish Res 138:71-79
- Østvedt OJ, Dahl O, Lie U (1973) Undersøkelser av sildas vandringer i Lindåspollene. Fisken og havet 3:8-12 (in Norwegian)

Med hilsen

Anne Kjos Veim
seksjonssjef

Lise Langård
rådgiver

Mottakerliste:

Statoil ASA 4035 STAVANGER

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Olje- og energidepartementet Postboks 8148 Dep 0033 OSLO